

a quo iudice sit constituendus. Vide *verb.* Tutela, num. 29, 30 et 31.

Parentes an, quando, quomodo, et quibus filiis possint tutores constitui, num. 52 ad 46.

Constituendus tutor cuius ætatis esse debeat; et qui possint esse vel non esse tutores, n. 47 ad 65.

Uxor tutrix a marito constituta an renuntiare debeat secundis nuptiis, num. 64 et 65.

Tutela legitima competit proximiori pupilli; si vero fuerint plures in eodem gradu, omnes admitti debent ad tutelam, et traditur præferentiæ ordo servandus in ipsa tutela assignanda, num. 66 ad 84.

Tutores et curatores quando teneantur inventarium conficere, num. 85, 86 et 87.

Curatores quibus personis dari seu constitui possint, num. 88 ad 104.

Tutores et curatores tenentur satisfacere, exceptis tamen tutoribus testamentariis, et illis qui dati sunt ex inquisitione, num. 105, 106, 107.

Tutores et curatores ad quid teneantur circa administrationem honorum pupillorum et minorum, num. 108, 109 et 110.

Tutor cogi non potest a pupillo ad rationem administrationis tutelæ reddendam, si ipse pupillus effectus major eum ab hac redditione rationum liberavit, num. 118 ad 120.

Tutor non potest reportare cessiones contra pupillum et ita quidem, ut si quas reportaverit, eas cedant beneficio ipsius pupilli, num. 121 et 122.

Tutores et curatores an possint accipere vel petere salarium, num. 141 ad 145.

An et quando pupilli et minores possint sine auctoritate tutorum et curatorum contractus celebrare, num. 146.

U

ULTIMI SUPPLICH POENA.

Vide *verb.* Poena, art. 2, n. 27.

UNCTIO EXTREMA.

Vide *verb.* Extrema unctio.

UNIO BENEFICIORUM, seu ECCLESIA RUM (VII, 1288).

Unio beneficiorum, seu ecclesiarum quid sit, et quot modis fieri possit. Vide *verb.* Unio beneficiorum, num. 1 ad 5.

Quamvis regulariter unio beneficiorum inter odiosa recenseatur, tamen non ita subito contra illam pronuntiandum, quia necessitas et iustitia dant ei causam, n. 86 ad 92.

Unio beneficiorum alia est perpetua, et alia temporalis; et quæ sit utraque, num. 6.

Unire episcopatus et alia beneficia quis possit, vel non, num. 7 ad 16.

Ad faciendam beneficiorum unionem præter legitimam facultatem requiruntur tres præsertim conditiones, quæ assignantur et explicantur, n. 17 ad 40.

Episcopus quæ beneficia unire possit, vel non, et quorum beneficiorum unio fieri possit seminario, num. 41 ad 72.

Unio legitime facta qualem effectum sortiri debeat, num. 73, 74 et 75.

Quales uniones examinari possint ab ordinariis, num. 76.

Uniones, quæ nec in toto, nec in parte sortitæ sunt effectum, quando nullæ sint ac revocentur, n. 77 et 78.

Unio quando censeatur effectum sortita, num. 79.

Unio in dubio a quo probari debeat, num. 80.

Unio probatur pluribus modis, qui assignantur, num. 81.

Unionem beneficiorum dissolvere quis possit, et quid in casu requiratur, num. 82, 83 et 84.

Alia ad rem. Vide n. 93 ad finem, et *verb.* Dismembratio, *verb.* Seminarium.

URANOGRAPHIA.

Uranographia quid. Vide *verb.* Mundus, n. 101.

USUCAPIO (VII, 1441).

Vide *verb.* Præscriptio.

PRÆSCRIPTIO QUOAD EA, QUÆ CONCERNUNT NATURAM, EFFECTUM, CONDICTIONES PRÆSCRIPTIONIS, SEU USUCAPIONIS.

Præscriptio sumitur generatim et magis proprie, et quid utraque sit. Vide *verb.* Præscriptio, art. 1, num. 1, 2 et 3.

Præscriptio per quid distinguatur ab usucapione, num. 4 et 5, et 11 ad 13.

Usucapionis effectus præscriptioni a Justiniano fuit attributus, num. 14.

Quod etiam a iure canonico fuit acceptum, n. 14.

Præscriptionis definitio traditur, et assignantur causæ, ob quas fuit introducta, num. 6, 7 et 8.

Præscriptio, seu usucapio est valida et licita in utroque foro, et innuitur quid requiratur ut sit legitima, et habeat vim licite et iuste transferendi rerum dominium, num. 9 et 10.

PRÆSCRIPTIO QUOAD EA, QUÆ CONCERNUNT RES QUÆ POSSUNT PRÆSCRIBI, VEL NON.

Personæ præscribere valentes quæ sint et enumerantur. Vide *verb.* Præscriptio, § 1, num. 1 ad 5.

Omnes res possunt præscribi nisi lege aliqua, vel speciali ratione prohibeantur, num. 6 ad 8.

Homines liberi præscribi non possunt; et innuitur quando homines servi possunt præscribere libertatem contra dominum, num. 13 et 14.

Res sacræ a quibus præscribi possint, vel non, num. 15 et 16.

An possit dari ut valeat præscriptio contra onera et fundationes beneficiorum, et contra onus et numerum missarum, num. 17 ad 20.

Alia plura assignantur, quæ præscribi nequeunt, num. 21 ad 35.

Præsertim de iure canonico, num. 36 ad 44.

An ea quæ a præscriptione longissimi temporis eximuntur, immunita quoque sint a præscriptione immemorabili vel centenaria, num. 45.

Quod tempus sit ad præscriptionem necessarium, num. 9 ad 12.

PRÆSCRIPTIO QUOAD EA, QUÆ CONCERNUNT BONAM FIDEM AD PRÆSCRIPTIONEM REQUISITAM.

Bona fides in proposito quid sit, et quis dicatur mala fide possidere. Vide *verb.* Præscriptio, § 2, n. 1 et 2.

Bona fides an et quando requiratur tum iure canonico, tum civili ad legitimam præscriptionem? et an possessor malæ fidei possit rem alienam præscribere, num. 3 ad 14.

Dubitans, an res sit sua, necne, an possit illam præscribere, num. 15 et 16, et num. 22.

Ignorantia tam juris quam facti an et quando impediatur bonam fidem requisitam ad legitimam præscriptionem, num. 17 ad 21.

An doctrina juris canonici de bona fide locum etiam sibi vindicet in præscriptione actionum maxime personalium, num. 23.

An de iure canonico mala fides obstet etiam immemorabili præscriptioni, num. 25.

An communitas semel in mala fide existens semper dicatur existere in mala fide, num. 25.

PRÆSCRIPTIO QUOAD EA, QUÆ CONCERNUNT TITULUM AD PRÆSCRIPTIONEM REQUISITUM.

Iustus titulus ad præscriptionem requisitus quis sit. Vide *verb.* Præscriptio § 3, num. 1 et 2.

Talis titulus potest esse multiplex et assignatur qualis sufficiat, vel non, ad præscriptionem, et quando, et quare sufficiat unus, et non alius, num. 3 ad 9.

Præscriptio immemorabilis quæ sit, an habeat vim veri tituli, et per quid probari debeat, num. 10, 11 et 12.

PRÆSCRIPTIO QUOAD EA, QUÆ CONCERNUNT POSSESSIONEM AD PRÆSCRIPTIONEM REQUISITAM, EJUSQUE DORMITIONEM, INTERRUPTIONEM, AC RESTITUTIONEM IN INTEGRUM CONTRA EAM.

Ad præscriptionem qualis possessio requiratur, ac sufficiat. Vide *verb.* Præscriptio, § 4, num. 1 ad 7.

Præscriptio quando dicatur non procedere, n. 8.

Præscriptio jam inchoata quando dicatur dormire et interrumpi; et assignatur differentia inter dormitionem et interruptionem præscriptionis, num. 9, 10 et 11.

Interruptio præscriptionis est duplex, *naturalis*, et *civilis*, et quæ sit utraque, num. 12.

Utrum ad dormitionem possessionis ad præscribendum comparata sufficiat sola hostilitas, vel belli status, an requiratur præterea iustitia, num. 19 et seqq.

Notabilis est differentia inter casum quo dormit præscriptio, et casum quo interrumpitur, num. 22.

Ut pariter differt interruptio naturalis præscriptionis ab interruptione civili, n. 23.

Vide ad materiam cætera, num. 24 et 25.

Præscriptio an et quando interrumpi possit per litis contestationem, et quando et per quid interrumpi possit civiliter; et interrupta an et a quo possit denuo inchoari, num. 15 ad 17.

Beneficium, seu remedium restitutionis in integrum, quibus concedatur, num. 18.

PRÆSCRIPTIO QUOAD EA, QUÆ CONCERNUNT TEMPUS AD COMPLENDAM PRÆSCRIPTIONEM RERUM, SERVITUTUM, ET ACTIONUM, REQUISITUM.

Res mobiles et immobiles privatorum cum titulo quo tempore præscribi possint, quæ veniant nomine rerum mobilium et immobilium. Vide *verb.* Præscriptio, § 5, num. 1 ad 4.

Præsentem et absentem quantum ad propositum quinam dicantur, et quid de eo qui fuit quibusdam annis præsens, et quibusdam absens, num. 5, 6 et 7.

Res furtivæ, seu vi possessæ, quo tempore, et a quo possessore præscribi possint, num. 8 ad 11.

Vide in nota.

Res tam mobiles quam immobiles privatorum sine titulo, quo tempore præscribantur, num. 12.

Res sive mobiles, sive immobiles Ecclesiæ Romanæ, et aliarum ecclesiarum, monasteriorum, ordinum regularium, et aliorum locorum piorum, et bona patrimonialia clericorum, quo tempore præscribantur, num. 13 ad 19.

Bona fisco sæculari incorporata, vel eidem debita ob mortem alicujus decedentis sine legitimo hærede, quo tempore præscribantur, num. 20 ad 23.

Servitus sive personalis, sive realis, sive mista, an, quomodo, et quo tempore præscribi possit, num. 24 ad 29.

Actiones civiles tam reales quam personales, et obligationes, seu debita rerum mobilium et immobilium, an et quo tempore præscribantur, n. 30, 31 et 32.

Quo tempore præscribantur legata et fideicommissa contra legatarium et fideicommissarium; et quo actiones et obligationes adversus ecclesias et loca pia, num. 33 et 34.

Actiones criminales, seu ad aliquod crimen accusandum, quo tempore extinguantur, num. 35 ad 42.

Actio redhibitoria quæ et quo tempore præscribatur, num. 43.

Actio quanti minoris quæ et quo tempore præscribatur, num. 44.

Ad præscribendum contra legem sive civilem, sive canonicam, quot anni requirantur ac sufficiant; et an requiratur bona fides, num. 45 ad 48.

Quantum tempus requiratur ad præscriptionem jurispatronatus; et in quo præscriptio principaliter differat a consuetudine, num. 49 et 50.

Jus divinum non præscribitur, et raro præscribitur jus ecclesiasticum commune, § 1, num. 55.

Cætera vide n. 51 et 52.

De effectu usucapionis, et longi temporis præscriptionis, spectato etiam iure Justiniano, vide *verb.* Usucapio, art. 2, per totum.

USURA (VII, 1479).

Usura juxta varias sui acceptiones describitur. Vide *verb.* Usura, n. 1 et 2.

Usura dividitur in mentalem et realem, in manifestam et tacitam, in lucratoriam, compensatoriam et punitivam, et singulæ explicantur, num. 3, 4 et 5.

Ostenditur usuram proprie dictam, seu lucratoriam, esse prohibitam de iure divino, canonico et naturali, num. 6 ad 11.

Usura usurarum lucratoria quid sit, et quo iure prohibita, num. 12 et 13.

Usura quomodo et quando sit permissa iure Cæsareo, seu civili communi. Et ad quid principes circa ipsam teneantur, num. 14 ad 20.

Usura compensatoria quomodo sit licita, n. 21.

Usura punitoria seu moratoria est licita, et quare, num. 22.

Mutuans accipiens pignus a mutuuario cum pacto ut interim fructus pignoris lucretur, an committat usuram, num. 23 et 24.

Pactum Antieriseos et legis commissoriæ an sit usurarium, num. 25 et 26.

Usuræ non possunt exigi ob favorem causæ piæ, neque ad id dari potest dispensatio; sunt tamen liciti montes pietatis, n. 27, 28 et 29.

Assignatur in variis casibus quomodo ratione mutui committi possit usura, num. 30 ad 49.

Contractus ille qui vulgo dicitur a *godere*, quomodo ab usura possit excusari, num. 50.

Qui recusat mutuare pecuniam, sed ipsam tradit indigenti, dicendo, quod emit ab ipso suas vaccas, et easdem ei locat pro pensione annua ei solvenda, vel dicendo, quod tali pecunia conducit suas operas ad futuram messem, an excusetur ab usura, num. 51 et 52.

Ementes res, chirographa, et alia credita minori pretio quam valeant, quando excusentur ab usura et restitutione, vel non, num. 53 et 54.

Emerere vel vendere rem sine justo titulo infra vel supra pretium, ob solam anticipatam vel dilatam solutionem, est usura, num. 55 et 56.

Venditores quando excusentur ab usura et restitutione, vel non, num. 57.

Contractus *mohatra* est usurarius, num. 58.

An mutuans possit ex contractu usurario celebrato percipere et retinere lucrum quod ex alio justo contractu (quem celebrasset, si scivisset) recipere et retinere potuisset, num. 59 ad 62.

Contractus vulgo dictus trium contractuum an sit usurarius, vel non, num. 63.

Assignantur plures qui cooperantes ad exigendas vel solvendas usuras peccant mortaliter, et tenentur ad restitutionem, num. 64.

Mutuarius petendo mutuum sub usuris quando et quomodo peccet, num. 65 et 66.

Mutuarius post acceptum mutuum sub usuris

an peccet usuram solvendo; et in casu an et quales usuras solvere teneatur. Vide *verb.* Usura, *num.* 67 ad 72.

Usurarius quando et quale usurarum dominium acquirat, et quid circa ipsas teneatur restituere, vel non, *num.* 73 ad 78.

Judæi compelli debent ad restitutionem usurarum, *num.* 79.

Obligatio restituendi usuras transit ad hæredes; et innuitur quando ac quomodo hæredes restituere debeant, et quando excusentur, vel non, a tali restitutione, *num.* 80 ad 84.

Per usuram mentalem qui intelligatur, et an etiam ipsa obliget ad restitutionem, *n.* 85, 86 et 87.

Assignantur pœnæ quibus subjacent usurarii, aliique ad usuras cooperantes, et quid requiratur ad hoc ut dictas pœnas incurrant usurarii, *n.* 88 ad 99.

Judex criminum usurariorum quis sit et esse possit, *num.* 100 et 101.

Alia ad rem, *num.* 102 ad 113, ubi ad propositum affertur encyclica Benedicti XIV, qui ad exterminandas usuras plura declaravit, quæ referuntur.

Non solum ex mutuo, sed ex quocunque alio credito mere pecuniario regulariter vetitum est quidquam ultra sortem accipere, non concurrentibus notissimis requisitis, Castrensium in *leg. 3. ff. de eo quod certo loco.* Quæ requisita castrensis explicantur, *num.* 114 et seqq.

USUSFRUCTUS, USUS (VII, 1514).

Quid sit ususfructus, et quid sit usus, et quomodo usuarius differat ab usufructuario. Vide *verb.* Ususfructus, *num.* 1 ad 4.

Ususfructus an constitui possit in rebus unico usu consumptibilibus, *num.* 5 et 6.

Usus alius est facti, et alius juris, et uterque explicatur, *num.* 7.

Datur alius usus, scilicet usus facti simplex, qui separatur a dominio rei, etiam unico usu consumptibilis, *num.* 8, 9 et 10.

Ususfructus bonorum adventitiorum filii ad quem spectet, *num.* 11 et 12.

Ususfructus hereditatis relicte filio sub hac lege, ut in ea nihil juris acquirat pater, non spectat ad ipsum patrem, neque pater acquirat usufructum in hereditate adita a filio contra voluntatem ipsius patris, *num.* 13 et 14.

An ut usufructus prohibeatur patri in bonis adventitiis filii tacita sufficiat prohibitio, *num.* 65.

An prohibito usufructu patri nihilominus competat ei administratio bonorum, si filius ætatis defectu laboret, *num.* 66 ad 68.

Ususfructus in bonis adventitiis filii per professionem patris ad quem transeat, *num.* 15.

Pater per professionem filii in religione, vel per eisdem enorme delictum non amittit usufructum in bonis adventitiis ejusdem filii; neque per transitum ad secundas nuptias privatur usufructu bonorum filiorum prioris matrimonii, *num.* 16, 17 et 18.

Pater potest usufructum bonorum adventitiorum filii eidem remittere, *num.* 19 et 20.

Ususfructus bonorum dotialium ad quem spectet, et an esse possit materia dotis, *num.* 21, 22 et 23.

Si uxor fuerit proprietaria, et dederit in dotem solum usufructum retenta sibi proprietate, soluto matrimonio, ad quem spectet ille usufructus, *num.* 24, 25, 26.

Usufructuarius quales fructus percipere possit ex re fructifera, et an possit illos alteri donare, vendere, vel transferre, etiam invito domino, *n.* 27 ad 33.

Usufructuarius quomodo teneatur proprietatis rem conservare et quid de ipsa disponere possit, vel non, *num.* 34 ad 39.

Usufructuarius ædium quid possit in ipsis facere, vel non, et quid si ædes, vel incendio, vel casu fortuito destruantur, *num.* 40 ad 44.

Usufructuarius, cui legatus est usufructus certi gregis ad determinatum tempus, ad quid teneatur elapso dicto tempore, *num.* 45 et 46.

Usufructuarius quando usum capere incipiat, *n.* 47.

Assignantur aliqua ad usufructuarium et ad rei proprietarium spectantia, *num.* 48.

Si usufructus sit relictus pluribus usufructuariis conjunctim, uno eorum decedente, quid de ejus portione, *num.* 49.

Usufructuarii hæres non tenetur restituere proprietario fructus, quos defunctus collegerat antequam esset maturi, *num.* 50.

Usufructuarius potest interrompere locationem factam a proprietario, *num.* 51.

Hæres seu legatarius testatoris tenetur usufructuario præstare viam, et transitum necessarium ad utendum suo usufructu, *num.* 52.

Usufructuarius quæ onera sustinere et solvere teneatur, et quid ipsi addere, vel ab ipso exigere possit proprietarius, *num.* 53 ad 56.

Usufructus per quid finiatur, et quid si usufructuarius in religione professionem emitat, *n.* 57 ad 64.

Alia ad rem, *num.* 65.

Commentarius de illa regula: *Ut ecclesiastica beneficia sine diminutione conferantur.* Vid. in *Appendice, per tot.*

UTENSILIA (VII, 1535).

Assignatur taxa pro utensilibus sacris Missæ quotidianæ. Vide *verb.* Utensilia, *num.* 1.

Parochi et rectores ecclesiarum an et quibus sacerdotibus celebrari voluntibus in eorum ecclesiis teneantur utensilia sacra ministrare, et an possint retinere aliquam portionem ex eleemosynis missarum pro expensis mantentionis ecclesie, *n.* 2 ad 6.

Episcopus quomodo possit astringere beneficiatos ad providenda paramenta de proprio, *num.* 7.

Mantentio et provisio de necessariis pro altibus de jurepatronatus ad quem spectet, et ad quæ onera teneatur patronatus, *num.* 8 ad 15.

Utensilia et paramenta sacra aliis commodare prohibentur fratres Minores de Observantia sub gravissimis pœnis. Vide *verb.* Paramenta sacra, *num.* 39.

UTILITAS.

Utilitas ecclesie quando sufficiat pro alienatione ejus bonorum. Vide *verb.* Alienatio, *art.* 2, *num.* 2.

Utilitas ecclesie, seu reipublice, quando sufficiat pro absentia a residentia. Vide *verb.* Canonicus, *art.* 5, *num.* 37; *verb.* Episcopus, *art.* 3, *num.* 7 ad 11, et *verb.* Parochus, *art.* 2, *num.* 42.

UXOR (VII, 1538).

Uxor quando teneatur sequi maritum mutantem domicilium, et e contra, quomodo teneantur ambo simul cohabitare, et propter quas causas fieri possit divortium. Vide *verb.* Uxor, *num.* 1 ad 10.

Quid de conjugis qui propter adulterium spirituale alterius conjugis, divortium facit auctoritate propria, *num.* 11 ad 14.

Uxor adultera post pœnitentiam recipienda est a marito et si separata impudice vivit, punienda est pœna mortis, et si occidit fetum animatum, aut infantem natum, excommunicatur et punitur ut homicida, *num.* 15, 16 et 17.

Quid de uxore adultera, vel sterili, quæ artificiose sibi supposuit partum alienum, *n.* 18, 19 et 20.

Uxor in adulterio deprehensa nequit a marito ob id occidi, *num.* 21.

Uxor quid amittat propter adulterium; et quid, si a marito recedat, *num.* 22, 23 et 24.

An et quando dos quoad proprietatem et usufructum spectet ad uxorem. Vide *verb.* Uxor, *num.* 25. Quando uxor possit petere et teneatur reddere debitum conjugale, vel non, *num.* 26.

Quid de voluptate, seu delectatione; ac de tactibus, oculis, amplexibus inter conjuges, *n.* 27 ad 31.

Conjuges an et quando possint, vel non, religionem ingredi, *num.* 32.

Maritus an et quando possit cum vel sine uxoris licentia ad sacros ordines promoveri, *n.* 33.

Quid de conjugibus infidelibus, quando unus convertitur, et alter non, vel quando ambo convertuntur; et quid de eorum matrimonio et prole, *num.* 34.

Plures uxores simul habere est prohibitum de jure divino, *num.* 35.

Uxor an et quas donationes possit facere marito, et maritus uxori, *num.* 36.

Uxor de quibus bonis habeat dominium, vel usufructum, et de quibus et quando possit disponere, et facere donationes et eleemosynas, et succurrere suis parentibus, *num.* 37.

Uxor, sicut et maritus, quibus prius subvenire teneatur in extrema gravi et communi necessitate, *num.* 38.

Uxor quando possit, vel non, irritare vota mariti, et e contra, *num.* 39.

Uxor transiens ad secundas nuptias quid amittat, *num.* 40 ad 44.

Uxor an possit sibi eligere sepulturam, et si non elegerit, ubi sit sepelienda, *num.* 45.

Uxor soror improprie dicitur cognata, *num.* 46.

Uxor, sicut et maritus, proprium filium baptizans, vel ambo alterius filium de sacro fonte suscipientes non impediuntur debitum petere, *num.* 47 et 48.

Uxor prægnans choreas ducens quomodo peccet, *num.* 49.

Uxor notorie adultera non potest religionem ingredi cum solo consensu viri, *num.* 50.

Uxor an et quæ bona possit inscio, vel invito marito ludo exponere, *num.* 51 ad 54.

Alia ad rem, *num.* 55 ad 91.

Femina vox in homine an sit mali hominis indicium, *num.* 92.

Uxor quando est pulchra aufert nomen domus mariti, *num.* 93.

Uxor eximens maritum de manu curiæ, et e contra, non committit crimen læsæ majestatis, *num.* 94.

Referuntur privilegia mulierum inhonestarum, et de ipsis præsertim verificatur celebre sancti Antonii Alphabetum, quod adducitur, *num.* 95 et 96.

Prærogativa mulierum honestarum indicantur, *num.* 97.

Refertur curiosus et scandalosus modus ducendi uxorem in regno Cozgi, *num.* 98.

Reprehenditur auctor ob ea, quæ habet a *n.* 66 ad 98, *num.* 101 ad 104.

Uxor cum sit in mariti potestate juxta legem Moysis, ideo maritus a Judaismo ad Ecclesie fidem conversus, eam ad baptismum offerre potest, *num.* 99 et 100.

Alia ad rem. Vid. *verb.* Femina.

V

VACANS SEDES.

Vide *verb.* Sedes vacans.

Vacante sede apostolica, major pœnitentiarius seu ejus officiales facere et expedire possunt quæcumque ad forum conscientie pertinent. Vide *verb.* Sedes vacans, *n.* 29 ad 34.

Vacante sede apostolica processio generalis cor-

poris Christi celebrari debet apud Vaticanam basilicam, *n.* 35.

VACATIO, VACARE (VII, 1057).

Vacatio per mortem et per renuntiationem non sunt eadem, nec eosdem effectus causant. Vide *verb.* Vacatio, Vacare, *n.* 1.

Alia quoad vacationem beneficiorum, locorum, montium, et officiorum Romanæ curiæ, *n.* 2 ad 7.

De vacatione beneficiorum per solemnem professionis emissionem, late, *num.* 8 ad 14.

De casibus in quibus beneficia haud vacant ipso jure, sed per judicis sententiam, *n.* 15 ad 19.

In his casibus in quibus vacatio beneficiorum ipso jure inducitur, collator qui ejus notitiam habet, ad quid teneatur. Vide *n.* 20.

De casibus vacationum beneficiorum ipso jure. Vide *verb.* Beneficium, *art.* 7 per totum.

VAGUS, VAGABUNDUS (VII, 1060).

Vagus seu vagabundus quis proprie sit; ubi sortiatum forum, apud quem parochum possit matrimonium contrahere, quibus legibus subjiciatur, ubi sit sepeliendus. Vide *verb.* Vagus, Vagabundus, *num.* 1 ad 6.

Vagus an absolvi possit in una diocesi a reservatis alterius diocesis, *num.* 7.

VANA GLORIA.

Vide *verb.* Superbia, *n.* 8.

VANA OBSERVANTIA.

Vide *verb.* Superstitio, *n.* 45.

VASA SACRA (VII, 1062).

Vasa sacra, aliaque ornamenta ecclesiastica benedicendi facultas cui competat, vel non. Vide *verb.* Vasa sacra, *n.* 1 ad 7.

Quis licite possit vasa, aliaque sacra ornamenta tangere, vel non, *num.* 8 ad 14.

Vasa et alia sacra ornamenta ad usus profanos convertens quomodo peccet et quibus pœnis subjiciatur, *num.* 15, 16 et 17.

Vasa et alia ecclesiastica suppellectilia Judæis vendens qua pœna plectendus, *n.* 18.

Alia ad rem, *num.* 19.

VATICANA BASILICA (VII, 1065).

Vaticana basilicæ prærogativa est, ut in ea benedicantur pallia quæ a Romano pontifice patriarchis et archiepiscopis mittuntur. Vide *verb.* Vaticana basilica, *n.* 1 ad 4.

Vaticana basilicæ clero concessum est ut de singulis sanctis pontificibus Romanis officia propria recitent, *n.* 6.

In Vaticana basilica celebrari debent beatificationes et canonizationes, et ipsius sacrario certæ præstationes afferuntur illarum occasione, *n.* 7 ad 10.

VECTIGAL.

Vide *verb.* Gabella.

VENATIO, VENATOR (VII, 1065).

Venatio qualis, et quando sit clericis et religiosis specialiter interdicta, et qualis aliquando sit eis concessa. Vide *verb.* Venatio, Venator, *n.* 1.

Venatio, seu piscatio an et quando possit a principe, vel republica, vel a quovis alio jus privativum habente prohiberi, et contra talem prohibitionem venantes seu piscantes quomodo peccent, et ad quid teneantur, *num.* 2 ad 9.

Principes, si propter venationis prohibitionem grave damnum afferant subditis, an teneantur ad compensationem, *num.* 10.

Principes, aliique privati venantes tenentur ad compensationem si venando notabiliter proterant sata, grana excutiant, vineas ac sepes lædant et similia, *num.* 11 et 12.